ECLI:LV:ZRT:2021:0507.C73683320.5.S
Lieta Nr. C73683320
Lietvedības Nr. C-2527-21/24

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2021. gada 7. maijā Bauskā

Zemgales rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Indra Tikuma izskatīja rakstveida procesā civillietu /Nosaukums A/ OU prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] /Nosaukums A/ OU, reģistrācijas Nr. /numurs/, (turpmāk – Prasītājs) cēla tiesā prasību pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, (turpmāk – Atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja aizdevuma pamatsummu 9198,26 *euro*, procentus par aizdevuma lietošanu 670,31 *euro*, procentus par aizdevuma lietošanu par kavēto summu 8,51 *euro*, līgumsodu 74,98 *euro*, nokavējuma procentus pēc galīgās norēķina dienas 8519,44 *euro*.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1757., 1805., 1828., 1934., 1943. pantu.

Prasība pamatota ar šādiem apstākļiem.

[1.1] 2016. gada 30. novembrī starp AS "Citadele banka" (turpmāk – Aizdevējs) un Atbildētāju noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr. /numurs/ (/numurs/) (turpmāk – Līgums Nr. 1), saskaņā ar kuru Atbildētājam piešķirts patēriņa kredīts 6200 *euro*.

[1.2] Saskaņā ar Līguma Nr. 1 I daļas pamatnosacījumiem Atbildētājam jāveic ikmēneša maksājumi kredīta un procentu dzēšanai 25. datumos, galīgā norēķina diena noteikta 2021. gada 25. novembris, procentu likme par aizdevuma lietošanu pielīgta 28 % gadā, līgumsods par kavētiem maksājumiem pielīgts 0,15 % dienā no kavētās maksājuma summas, nokavējuma procentu apmērs, ievērojot Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.panta (2^6) daļā noteikto apmēru, pielīgts 64 % gadā, iestājoties galīgā norēķina dienai.

[1.3] Līguma Nr. 1 II daļas 4. nodaļā noteikta kredīta un procentu atmaksas kārtība. Atbildētājam kredīts jāatmaksā katru mēnesi, veicot kredīta atmaksu kopā ar procentu maksājumu apmērā, kas norādīts Līguma I daļā. Līguma 7. nodaļā noteikts, ka gadījumā, ja, iestājoties galīgā norēķina dienai vai jaunai galīgā norēķina dienai, ko Aizdevējs noteicis saskaņā ar Līguma nosacījumiem, Atbildētājs nav veicis norēķinus pilnā apmērā, tad Atbildētājam tiek aprēķināti Līgumā pielīgtie nokavējuma procenti. Savukārt no Līguma 5. nodaļas izriet, ka gadījumā, ja Atbildētājs kavē jebkuru Līgumā pielīgto maksājumu, Atbildētājam ir pienākums samaksāt līgumsodu, ko aprēķina par katru kavējuma dienu līdz dienai, kad veikta pilna nokavētā maksājuma samaksa vai līdz galīgā norēķina dienai, atkarībā no tā, kura no šīm dienām iestājas ātrāk.

[1.4] Ņemot vērā, ka Atbildētājs nepildīja savas no Līguma Nr. 1 izrietošās saistības pilnā apmērā un noteiktajā termiņā, Aizdevējs saskaņā ar Līguma Nr. 1 II daļas 7. nodaļas noteikumiem paziņoja Atbildētājam par jaunu galīgā norēķina noteikšanas dienu – 2017. gada 27. decembris. Atbildētājs līdz noteiktajai galīgai norēķina dienai nav izpildījis saistības un veicis pilnīgu norēķinu, līdz ar ko līgumsods par kavētajiem (pamatsummas un procentu) maksājumiem aprēķināts līdz galīgai norēķina dienai, savukārt nokavējuma procenti aprēķināti no galīgās norēķina dienas līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai.

[1.5] Ar 2018. gada 26. marta paziņojumu par kreditora maiņu Prasītājs informēja Atbildētāju, ka Aizdevējs, pamatojoties uz 2017. gada 4. augusta cesijas līgumu, cedējis Prasītājam prasījuma tiesības pret Atbildētāju, kas izriet no Līguma, tajā skaitā visus blakus prasījumus, un aicināja Atbildētāju labprātīgi izpildīt saistības vai izteikt pamatotus iebildumus par tām. Atbildētājs iebildumus nav cēlis, nav izrādījis interesi par parādsaistību dzēšanu ārpustiesas kārtībā un saistības nav izpildītas.

[1.6] Atbildētāja kopējais parādsaistību apmērs pret Prasītāju, kas izriet no Līguma Nr. 1, uz 2020. gada 17. decembri ir 11 447,72 *euro*, ko veido kredīta summa 5698,26 *euro,* procenti par kredīta lietošanu 474,19 *euro,* procenti par kredīta lietošanu (par kavēto summu) 5,36 *euro,* līgumsods 51,20 *euro*, nokavējuma procenti pēc galīgās norēķina dienas 5218,71 *euro*.

[1.7] 2017. gada 11. jūlijā starp Aizdevēju un Atbildētāju noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr. /numurs/ (numurs) (turpmāk – Līgums Nr. 2), saskaņā ar kuru Atbildētājam piešķirts patēriņa kredīts 3500 *euro*. Līgums noslēgts attālināti, Atbildētājs internetbankā apstiprinājis Līguma Nr. 2 noteikumus.

[1.8] Saskaņā ar Līguma Nr. 2 I daļas pamatnosacījumiem Atbildētājam jāveic ikmēneša maksājumi kredīta un procentu dzēšanai 20. datumos, galīgā norēķina diena noteikta 2022. gada 20. jūlijs, procentu likme par aizdevuma lietošanu pielīgta 28 % gadā, līgumsods par kavētiem maksājumiem pielīgts 0,15 % dienā no kavētās maksājuma summas, nokavējuma procentu apmērs, ievērojot Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.panta (2^6) daļā noteikto apmēru, pielīgts 64 % gadā, iestājoties galīgā norēķina dienai.

[1.9] Līguma II daļas 4. nodaļā noteikta kredīta un procentu atmaksas kārtība. Atbildētājam kredīts jāatmaksā katru mēnesi, veicot kredīta atmaksu kopā ar procentu maksājumu apmērā, kas norādīts Līguma I daļā. Līguma 7. nodaļā noteikts, ka gadījumā, ja, iestājoties galīgā norēķina dienai vai jaunai galīgā norēķina dienai, ko Aizdevējs noteicis saskaņā ar Līguma nosacījumiem, Atbildētājs nav veicis norēķinus pilnā apmērā, tad Atbildētājam tiek aprēķināti Līgumā pielīgtie nokavējuma procenti. Savukārt no Līguma 5. nodaļas izriet, ka gadījumā, ja Atbildētājs kavē jebkuru Līgumā pielīgto maksājumu, Atbildētājam ir pienākums samaksāt līgumsodu, ko aprēķina par katru kavējuma dienu līdz dienai, kad veikta pilna nokavētā maksājuma samaksa vai līdz galīgā norēķina dienai, atkarībā no tā, kura no šīm dienām iestājas ātrāk.

[1.10] Ņemot vērā, ka Atbildētājs nepildīja savas no Līguma Nr. 2 izrietošās saistības pilnā apmērā un noteiktajā termiņā, Aizdevējs saskaņā ar Līguma II daļas 7. nodaļas noteikumiem paziņoja Atbildētājam par jaunu galīgā norēķina noteikšanas dienu – 2017. gada 27. decembris. Atbildētājs līdz noteiktajai galīgai norēķina dienai nav izpildījis saistības un veicis pilnīgu norēķinu, līdz ar ko līgumsods par kavētajiem (pamatsummas un procentu)

maksājumiem aprēķināts līdz galīgai norēķina dienai, savukārt nokavējuma procenti aprēķināti no galīgās norēķina dienas līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai.

[1.11] Ar 2018. gada 26. marta paziņojumu par kreditora maiņu Prasītājs informēja Atbildētāju, ka Aizdevējs, pamatojoties uz 2017. gada 4. augusta cesijas līgumu, cedējis Prasītājam prasījuma tiesības pret Atbildētāju, kas izriet no Līguma, tajā skaitā visus blakus prasījumus, un aicināja Atbildētāju labprātīgi izpildīt saistības vai izteikt pamatotus iebildumus par tām. Atbildētājs iebildumus nav cēlis, nav izrādījis interesi par parādsaistību dzēšanu ārpustiesas kārtībā un saistības nav izpildītas.

[1.12] Atbildētāja kopējais parādsaistību apmērs pret Prasītāju, kas izriet no Līguma Nr. 2, uz 2020. gada 17. decembri ir 7023,78 *euro*, ko veido kredīta summa 3500 *euro*, procenti par kredīta lietošanu 196,12 *euro*, procenti par kredīta lietošanu (par kavēto summu) 3,15 *euro*, līgumsods 23,78 *euro*, nokavējuma procenti pēc galīgās norēķina dienas 3300,73 *euro*.

[1.13] Atbildētājam ir pienākums maksāt līgumiskos lietošanas procentus (procenti par kredīta lietošanu un procenti par kredīta lietošanu par kavēto kredīta summu). Savukārt, iestājoties galīgai norēķina dienai, Atbildētājam saskaņā ar līgumu noteikumiem ir pienākums maksāt līgumiskos nokavējuma procentus, kas tiek aprēķināti no neatmaksātās pamatsummas. Pamatojoties uz Civillikuma 1716. un 1717. pantu, Atbildētājam ir pienākums maksāt līgumsodu, kas pielīgts saskaņā ar līgumu noteikumiem par kavētiem procentu un pamatsummas maksājumiem līdz galīgai norēķina dienai.

[2] Atbildētājam prasības pieteikums nosūtīts uz deklarētās dzīvesvietas adresi. Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav iesniedzis.

2021. gada 18. janvārī tiesa elektroniskajā pastā saņēma informāciju bez paraksta, kur kā sūtītājs norādīts Atbildētājs. Informē, ka centies vienoties ar Prasītāja pārstāvi par kredīta atmaksu. Var katru mēnesi maksāt 50 *euro*.

Ņemot vērā, ka iesniegums nav parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, sūtītājam tika sniegta informācija par dokumentu iesniegšanas tiesā kārtību, norādot, ka iesniegumi, paskaidrojumi parakstāmi ar drošu elektronisko parakstu vai iesniedzami pašrocīgi parakstīti papīra formā. Tika norādīts, ka pēc elektroniskā pasta adreses tiesa nevar pārliecināties par personas identitāti un iesniegums nav uzskatāms par lietas dalībnieka – Atbildētāja – iesniegumu tiesai.

Paskaidrojumi un iesniegumi no Atbildētāja nav saņemti.

[3] Atbilstoši Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. pantam, nolemts lietu skatīt rakstveida procesā un lietas dalībniekiem noteikts termiņš papildu paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai līdz 2021. gada 31. martam (lietas 75. lapa). Par lietas skatīšanu rakstveida procesā un termiņu papildu paskaidrojumu vai procesuālu lūgumu iesniegšanai lietas dalībniekiem paziņots (lietas 76., 77. lapa).

Puses noteiktajā termiņā lietā nav iesniegušas papildu paskaidrojumus vai procesuālos lūgumus.

[4] Tiesa atzīst, ka nav šķēršļu lietas izskatīšanai rakstveida procesā, jo pusēm ir nodrošināta iespēja izmantot procesuālās tiesības.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzina, ka prasība apmierināma daļēji.

[6] Lietā pierādīts, ka AS "nosaukums" (Aizdevējs) un /pers. A/ (Atbildētājs) 2016. gada 30. novembrī noslēdza kredīta līgumu privātam patēriņam ar Nr./numurs/ (Līgums Nr. 1, lietas 10.–12. lapa), ar kuru noteikts, ka Aizdevējs piešķir Atbildētājam kā aizņēmējam kredītu 6200 *euro*. Līguma Nr. 1 I daļā līdzēji vienojas par līguma priekšmetu, norēķinu kārtību.

Lietā pierādīts, ka Aizdevējs un Atbildētājs 2017. gada 11. jūlijā novembrī noslēdza kredīta līgumu privātam patēriņam ar Nr. /numurs/ (Līgums Nr. 2, lietas 17.–21. lapa), ar kuru noteikts, ka Aizdevējs piešķir Atbildētājam kā aizņēmējam kredītu 3500 *euro*. Līguma Nr. 2 I daļā līdzēji vienojas par līguma priekšmetu, norēķinu kārtību.

[6.1] Līguma Nr. 1 I daļas pamatnosacījumu 1.3. apakšpunktā noteikta procentu likme par aizdevuma lietošanu – 28 % gadā, 1.7. apakšpunktā noteikti procentu samaksas un kredīta atmaksas termiņi un kārtība, nosakot ikmēneša maksājumu katra mēneša 25. datumā 193,98 *euro*, pēdējā maksājuma apmērs 157,47 *euro*, kopā veicami 60 maksājumi, aizdevuma atmaksas galīgais termiņš (galīgā norēķina diena) noteikts 2021. gada 25. novembris. Saskaņā ar Līguma Nr. 1 II daļas 4. punkta noteikumiem ikmēneša maksājumu, ko atmaksā aizņēmējs, veido aizdevums un procenti, aizņēmējam nodrošinot kontā Līguma katra mēneša 25. datumā pietiekamus naudas līdzekļus Līgumā Nr. 1 noteikto maksājumu veikšanai pilnā apmērā.

Līguma Nr. 2 I daļas pamatnosacījumu 1.3. apakšpunktā noteikta procentu likme par aizdevuma lietošanu – 28 % gadā, 1.7. apakšpunktā noteikti procentu samaksas un kredīta atmaksas termiņi un kārtība, nosakot ikmēneša maksājumu katra mēneša 20. datumā 111 *euro*, pēdējā maksājuma apmērs 72,30 *euro*, kopā veicami 60 maksājumi, aizdevuma atmaksas galīgais termiņš (galīgā norēķina diena) noteikts 2022. gada 20. jūlijs. Saskaņā ar Līguma Nr. 2 II daļas 4. punkta noteikumiem ikmēneša maksājumu, ko atmaksā aizņēmējs, veido aizdevums un procenti, aizņēmējam nodrošinot kontā Līguma katra mēneša 20. datumā pietiekamus naudas līdzekļus Līgumā Nr. 2 noteikto maksājumu veikšanai pilnā apmērā.

[6.2] Aizdevuma līgums ir reāllīgums, kā noslēgšanas obligāta sastāvdaļa ir naudas nodošana. Tiesa atzina, ka lietā ir pierādīts, ka aizdevums 6200 *euro* saskaņā ar Līgumu Nr. 1 Atbildētājam izsniegts 2016. gada 30. novembrī un aizdevums 3500 *euro* saskaņā ar Līgumu Nr. 2 izsniegts 2017. gada 11. jūlijā, ieskaitot tos Atbildētāja kontā (lietas 13.–14. lapa).

[7] Tiesa atzīst, ka ar Līgumu Nr. 1 un Līgumu Nr. 2 nodibinājās Atbildētāja kā aizņēmēja saistības pret Aizdevēju par aizdevumu atdošanu, kā to nosaka Civillikuma 1943. pants. Ar Līgumu Nr. 1 un Līgumu Nr. 2 saskaņā ar Civillikuma 1753., 1756., 1757., 1946. pantu tika nodibinātas arī Atbildētāja saistības par aizdevumu lietošanu maksāt procentus pēc norunātas likmes (28 % gadā). Līgums Nr. 2 noslēgts, izmantojot distances saziņas līdzekli, internetbankas pakalpojumu (lietas 22., 23. lapa). Līgumi nav apstrīdēti, tie atzīstami par tiesīgi noslēgtiem un izpildāmiem, kā to paredz Civillikuma 1587. pants.

Atbildētājam atbilstoši Civillikuma 1828. pantam bija pienākums ievērot Līgumā Nr. 1 un Līgumā Nr. 2 noteiktos saistību izpildes termiņus – veikt aizdevuma un procentu maksājumus katru mēnesi attiecīgi 25. un 20. datumā.

[8] Ņemot vērā aizdevumu izmantošanas mērķus – privātam patēriņam –, tiesa atzīst, ka tiesiskajās attiecībās, kas izveidojās starp Aizdevēju un Atbildētāju uz abu līgumu pamata, Atbildētājs atzīstams par patērētāju Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1. panta 3. punkta izpratnē, Aizdevējs par pakalpojumu sniedzēju minētā likuma 1. panta 4. punkta izpratnē, bet šo personu noslēgtie līgumi uzskatāmi par patērētāja kreditēšanas līgumiem minētā likuma 8. panta pirmās daļas izpratnē. Tāpēc līdzēju un pušu attiecības ir vērtējamas, piemērojot ne tikai Civillikuma normas, bet arī Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normas. Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6. panta vienpadsmitajā daļā noteikts, ka tiesa, izšķirot strīdu izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus. Minētā tiesību norma noteic tiesas pienākumu izvērtēt līguma, kas noslēgts ar patērētāju, noteikumus, šos noteikumus nepiemērot, ja šādi noteikumi ir netaisnīgi no patērētāju tiesību viedokļa, neatkarīgi no tā, vai patērētājs ir cēlis kādus konkrētus iebildumus.

[9] Prasītājs Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 saistību izpildi no Atbildētāja pieprasa, pamatojoties uz prasījuma tiesību, kas izriet no Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2, iegūšanu cesijas rezultātā.

Tiesa atzīst, ka ir pierādīts, ka, atbilstoši Civillikuma 1793. panta 3. punktam, 1798., 1800., 1801. pantam, starp Aizdevēju un Prasītāju noslēgts

cesijas līgums, ar kuru no Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 izrietošās prasījuma tiesības ieguva Prasītājs (lietas 26.–34. lapa).

Tiesa atzīst, ka Prasītājs saskaņā ar Civillikuma 1805., 1806. pantu ieguva tiesības prasīt no Atbildētāja no Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 izrietošo saistību izpildi.

[10] Civillikuma 1589. pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

[10.1] Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 II daļas 7.2. apakšpunktā noteikts, ka Aizdevējam ir tiesības vienpusēji pārcelt galīgā norēķina dienu un noteikt to pirms līguma 1.7.5. punktā norādītā termiņa, nosūtot par to aizņēmējam rakstisku paziņojumu ne mazāk kā 7 dienas iepriekš, ja aizņēmējs kavē līgumā noteikta maksājuma samaksas termiņu ilgāk par 30 dienām. Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 II daļas 7.3. apakšpunktā noteikts, ja Aizdevējs izmanto šo pielīgto tiesību, tad aizņēmējam ir pienākums veikt neatmaksātā kredīta atmaksu un citu līgumā noteikto maksājumu samaksu ne vēlāk kā galīgā norēķina dienā, kas noteikta Aizdevēja rakstiskajā paziņojumā.

[10.2] Vērtējot Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 7.2 un 7.3. apakšpunktā nolīgto, tiesa atzīst, ka līgumu noteikumi par galīgās norēķinu dienas pārcelšanu pirms līgumos noteiktā galīgā saistību izpildes termiņa un pienākuma Atbildētājam izpildīt visas līgumu saistības sakarā ar galīgās norēķinu dienas pārcelšanu ir atzīstami par pielīgtu Aizdevēja tiesību vienpusēji atkāpties no līgumiem Civillikuma 1589. panta izpratnē.

[10.3] Tiesa atzīst, ka izšķiroša nozīme ir Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 noteikumu saturam, jēgai un sekām, nevis lietotajiem vārdiem. Vienpusēja atkāpšanās no aizdevuma līguma, saskaņā ar kuru veicami periodiski maksājumi un noteikts galīgais saistību izpildes termiņš, nozīmē pielīgtu tiesību aizdevējam noteiktos gadījumos vienpusēji mainīt saistību izpildes termiņu, kā rezultātā aizdevējam rodas tiesības pieprasīt visu līgumā paredzēto un vēl nesamaksāto maksājumu samaksu, negaidot līgumā noteiktā termiņa iestāšanos, bet aizņēmējam iestājas pienākums izpildīt visas no līguma izrietošas saistības, proti, būtiski mainās līgumā noteiktās pušu tiesības un pienākumi, tiek atcelti aizņēmējam labvēlīgi līguma noteikumi par saistību izpildi periodisku maksājumu veidā.

Tiesu praksē ir atzīts, ka kreditora pieprasījums aizņēmējam atmaksāt aizdevumu pirms sākotnēji pielīgtā aizdevuma atmaksas termiņa ir kreditora vienpusēja atkāpšanās no aizdevuma

līguma.

[10.4] Tiesa atzīst, ka, lai arī Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 Aizdevējs lietojis terminu "vienpusēja galīgās norēķinu dienas pārcelšana", būtībā tas nozīmē pielīgtu tiesību Aizdevējam vienpusēji atkāpties no Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2.

[10.5] Tiesa atzīst, ka pielīgtā tiesība Aizdevējam vienpusēji atkāpties no Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 sakarā ar Atbildētāja pieļautiem pārkāpumiem, neievērojot nolīgtus samaksas termiņus 30 dienas, nav uzskatāma par netaisnīgu līguma noteikumu Patērētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē.

[10.6] Lietā ir pierādīts, ka Aizdevējs Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 II daļas 7.2. apakšpunktā noteiktajā kārtībā Atbildētājam 2017. gada 19. decembrī nosūtīja paziņojumus, kuros Atbildētājam pēc Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 noteikta jauna galīgā norēķina diena – 2017. gada 27. decembris. Aizdevējs aicinājis Atbildētāju ne vēlāk kā līdz 2018. gada 25. janvārim veikt pilnīgu Līgumā Nr. 1 un Līgumā Nr. 2 paredzētu nesamaksātu maksājumu samaksu, kas uz paziņojuma sagatavošanas dienu pēc Līguma Nr. 1 ir 6083,74 *euro* (lietas 15.–16. lapa) un pēc līguma Nr. 2 ir 3620,87 *euro* (lietas 24.–25. lapa).

[10.7] Parāda aprēķinos (lietas 51.–55. lapa) redzams, ka Atbildētājs pēdējo maksājumu pamatsummas samaksai pēc Līguma Nr.1 veicis 2017. gada 25. augustā, pēc Līguma Nr. 2 pamatsummas maksājumi nav veikti.

Atbildētājs nav cēlis iebildumus, ka nebūtu pieļāvis maksājumu kavējumus.

[10.8] Tiesa atzīst, ka 2017. gada decembrī Aizdevējam bija tiesības vienpusēji atkāpties no Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 (pārcelt galīgā norēķina dienu) saskaņā ar Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 7.2. apakšpunktu, jo Atbildētāja pieļautais maksājumu kavējums bija pārsniedzis 30 dienas.

[10.9] Tiesa atzīst, ka Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 tika izbeigts ar 2017. gada 27. decembri sakarā ar Aizdevēja vienpusēju atkāpšanos no Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2.

[11] Prasītājs lūdz piedzīt aizdevuma pamatsummu 5698,26 *euro*, nolīgtos aizdevuma lietošanas procentus 474,19 *euro* un procentus par aizdevuma lietošanu par kavēto summu 5,36 *euro*, kas izriet no Līguma Nr. 1.

Prasītājs lūdz piedzīt aizdevuma pamatsummu 3500 *euro*, nolīgtos aizdevuma lietošanas procentus 196,12 *euro* un procentus par aizdevuma lietošanu par kavēto summu 3,15 *euro*, kas izriet no Līguma Nr. 2.

[11.1] Parāda aprēķinā (lietas 51.–53. lapa) redzams, ka pēc Līguma Nr. 1 aizdevuma pamatsummas atlikums ir 5698,26 *euro*, nolīgto aizdevuma lietošanas procentu parāds veidojas no 2016. gada 30. novembra līdz 2017. gada 27. decembrim kopā 474,19 *euro*, un procentu par kavētās aizdevuma summas lietošanu parāds veidojas no 2016. gada 30. novembra līdz 2017. gada 27. decembrim kopā 5,36 *euro*.

Parāda aprēķinā (lietas 54.–55. lapa) redzams, ka pēc Līguma Nr. 2 aizdevuma pamatsummas atlikums ir 3500 *euro*, nolīgto aizdevuma lietošanas procentu parāds veidojas no 2017. gada 11. jūlija līdz 27. decembrim kopā 196,12 *euro*, un procentu par kavētās aizdevuma summas lietošanu parāds veidojas no 2017. gada 11. jūlija līdz 2017. gada 27. decembrim kopā 3,15 *euro*.

[11.2] Pienākums pierādīt faktu, ka samaksa veikta saskaņā ar Civillikuma 1838. pantu gulstas uz atbildētāju, ja tas to apgalvo.

Atbildētājs nav iesniedzis rakstveida paskaidrojumus, nav sniedzis nekādus iebildumus, ka būtu veicis samaksu lielākā apmērā vai pilnībā, ka pamatparāds un nolīgtie aizdevuma lietošanas procenti nebūtu atlikuši kā nesamaksāti Prasītāja norādītajā apmērā.

[11.3] Tiesa atzīst, ka Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 noteikumi maksāt aizdevuma lietošanas procentus nav netaisnīgi līgumu noteikumi, nolīgtā aizdevuma lietošanas procentu likme 28 % gadā ir samērīga un atbilstoša godīgai darījumu praksei, tirgus situācijai. Nav pamata atzīt, ka šāds noteikums nostādītu Atbildētāju kā patērētāju neizdevīgā stāvoklī un būtu pretrunā ar labticīguma prasībām. Prasītājs nolīgtos aizdevuma lietošanas procentus, piemērojot nolīgto likmi, ir aprēķinājis līdz dienai, kad Aizņēmējs vienpusēji atkāpās no Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2.

Saskaņā ar Civillikuma 1943. pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

[11.4] Tiesa atzīst, ka prasība daļā par pamatparāda 5698,26 *euro* un nolīgto aizdevuma lietošanas procentu 474,19 *euro* un 5,36 *euro*, kas aprēķināti līdz 2017. gada 27. decembrim, piedziņu, kas izriet no Līguma Nr. 1, ir pamatota un apmierināma.

Tiesa atzīst, ka prasība daļā par pamatparāda 3500 *euro* un nolīgto aizdevuma lietošanas procentu 196,12 *euro* un 3,15 *euro*, kas aprēķināti līdz 2017. gada 27. decembrim, piedziņu, kas izriet no Līguma Nr. 2, ir pamatota un apmierināma.

[12] Prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu par Līguma Nr. 1 darbības laikā pieļautiem ikmēneša maksājumu kavējumiem 51,20 *euro* un par Līguma Nr. 2 darbības laikā pieļautiem ikmēneša maksājumu kavējumiem 23,78 *euro*.

[12.1] Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 I daļas 1.9. apakšpunktā noteikts līgumsods 0,15 % no kavētās maksājumu summas par katru kavējuma dienu. Līgumu II daļas 5.1. apakšpunktā noteikts, ja Atbildētājs kavē jebkuru līgumā noteiktā maksājuma samaksas termiņu, tad Atbildētājs apņemas samaksāt līgumsodu 1.9. apakšpunktā noteiktajā apmērā par katru maksājuma kavējuma dienu, sākot ar pirmo maksājuma kavējuma dienu, līdz dienai, kad Atbildētājs ir veicis pilnīgu nokavētā maksājuma samaksu vai līdz galīgā norēķina dienai, atkarībā no tā, kura no šīm dienām iestājas ātrāk.

[12.2] Tiesa atzīst, ka atbilstoši Civillikuma 1716. pantam Līgumā Nr. 1 un Līgumā Nr. 2 ir pielīgts līgumsods par saistību neizpildīšanu termiņā.

[12.3] Parāda aprēķinā (lietas 51.–55. lapa) redzams, ka Prasītājs līgumsodu aprēķināja par Līguma Nr. 1 ikmēneša maksājumu kavējumiem līdz 2017. gada 27. decembrim 51,20 *euro* un par Līguma Nr. 2 ikmēneša maksājumu kavējumiem līdz 2017. gada 27. decembrim 23,78 *euro*.

[12.4] Tiesa atzīst, ka pienākums maksāt līgumsodu par maksājumu neveikšanu termiņā un nolīgtā līgumsoda likme nav atzīstams par netaisnīgu līguma noteikumu. Līgumsoda likme 0,15 % no kavētas summas par katru kavēto dienu ir samērīga un atbilstoša godīgai darījumu praksei. Līgumsods ir pielīgts un tiek rēķināts tikai no termiņā neveikta maksājuma summas. Nav pamata atzīt, ka šāds noteikums nostādītu Atbildētāju kā patērētāju neizdevīgā stāvoklī un būtu pretrunā ar labticīguma prasībām.

Atbildētājs nav cēlis iebildumus, ka būtu maksājumus veicis nolīgtos termiņos, nepieļaujot kavējumus, aprēķinus nav apstrīdējis. Tiesa atzīst, ka Atbildētājam, neveicot pielīgtos maksājumus Līgumā Nr. 1 un Līgumā Nr. 2 noteiktos termiņos, iestājās nokavējuma sekas – līgumsoda maksāšanas pienākums (Civillikuma 1652. panta 3. punkts).

[12.5] Tiesa atzīst, ka prasība daļā par līgumsoda 51,20 *euro* un 23,78 *euro*, kas aprēķināts līdz 2017. gada 27. decembrim, piedziņu ir pamatota un apmierināma.

[13] Prasītājs lūdz piedzīt nolīgtus nokavējuma procentus pēc galīgās norēķina dienas 8519,44 *euro* par periodu no 2017. gada 27. decembra līdz 2020. gada 1. Aprīlim.

[13.1] Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 1.10. apakšpunktos noteikti nokavējuma procenti – 64 % gadā no nesamaksātās kredīta summas gadā, iestājoties galīgā norēķina dienai. Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 II daļas 7.4. apakšpunktos noteikts, ka gadījumā, ja, iestājoties galīgā norēķina dienai vai jaunai galīgā norēķina dienai, ko Aizdevējs noteicis saskaņā ar līguma nosacījumiem, Atbildētājs nav veicis norēķinus pilnā apmērā, tad aizdevējam ir tiesības aprēķināt līguma 1.10. apakšpunktā noteiktos nokavējuma procentus no neatmaksātās kredīta summas.

[13.2] Parāda aprēķinā (lietas 51.–55. lapa) redzams, ka Prasītājs aprēķināja nokavējuma procentus pēc likmes 64 % gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par periodu no 2017. gada 27. decembra līdz 2020. gada 1. aprīlim. Pēc Līguma Nr. 1 aprēķināti nokavējuma procenti 5218,71 *euro*. Pēc Līguma Nr. 2 aprēķināti nokavējuma procenti 3300,73 *euro*.

Ņemot vērā, ka Aizdevējs ar 2017. gada 27. decembri vienpusēji atkāpās no Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2, nokavējuma procenti rēķināti par visas aizdevuma summas samaksas nokavējumu pēc vienpusējas atkāpšanās no Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2.

[13.3] Civillikuma 1753., 1756., 1764. pants paredz tiesiskā darījumā noteikt procentus arī par izpildes kavējumu. Procenti jāmaksā arī tad, ja kapitāls nonācis vai palicis svešā lietojumā prettiesiskās rīcības dēļ – nokavējuma rezultātā (..)" (*sk. Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof.K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā- R.:Mans īpašums, 253.lpp.*). Taču saskaņā ar Civillikuma 1764. pantu nesamērīgi un godīgai darījumu praksei neatbilstoši procenti ir atzīstami par prettiesiskiem. Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5. panta otrās daļas 5. punkts noteic, ka līguma noteikumi ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, ja tie patērētāju nostāda neizdevīgākā stāvoklī un ir pretrunā ar labticīguma prasībām. Savukārt atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6. panta trešās daļas 1. punktam līguma noteikums, kas ir pretrunā likuma 5. pantam atzīstams par netaisnīgu.

Tiesa atzīst, ka Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 noteikumi par nokavējuma procentu maksāšanu pēc likmes 64 % gadā no dienas, kad Aizdevējs vienpusēji atkāpjas no Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2, ir atzīstami par godīgai darījumu praksei neatbilstošiem, netaisnīgiem no patērētāju tiesību viedokļa, tie nostāda Atbildētāju neizdevīgākā stāvoklī un ir pretrunā labticīguma prasībām un liecina par Aizdevēja vēlmi sodīt Atbildētāju nevis sasniegt taisnīgu pušu attiecību noregulējumu.

[13.3.1] Prasītājs norāda, ka nokavējuma procentu apmērs atbilst Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta $2.^6$ daļai, kurā ir noteikts, ka patērētāja kreditēšanas līguma noteikums, kurš paredz, ka noteikums, kas paredz iespēju pieprasīt no patērētāja nokavējuma procentus, nav spēkā, ja šo procentu apmērs ir lielāks par 36 procentpunktiem virs aizņēmuma likmes gadā.

Aritmētiski aizņēmuma procentu likme (28 %) ir par 36 procentpunktiem mazāka kā nokavējuma procentu likme.

[13.3.2] Procentiem ir jāatbilst godīgai darījumu praksei, kas sasaucas ar Civillikuma 1. pantā nostiprināto labas ticības principu. Darbība neatbilst godīgai darījumu praksei, ja līdzējs izmanto otras puses ekonomisko atkarību, maksātnespējas problēmas, pozīciju vājumu, neveic pasākumus, lai līguma pārkāpuma gadījumā mazinātu radītos zaudējumus, kavējas celt prasību, kas veicina nokavējuma procentu vai līgumsoda pieaugumu, u. c.

Vērtējot līguma noteikuma par nokavējuma procentu noteikšanu taisnīgumu, atbilstību godīgai darījumu praksei, vērtējama ne tikai nokavējuma procentu likme, bet vai nokavējuma procenti vispār pielīgti taisnīgi un atbilstoši godīgai darījumu praksei. Tāpēc nav pamata atzīt, ka līguma noteikums par nokavējuma procentu noteikšanu pēc vienpusējas atkāpšanās no līguma ir taisnīgs un atbilstošs godīgai darījumu praksei tāpēc vien, ka likme atbilst Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta $2.^6$ daļai.

[13.3.3] Jautājumā par kreditora tiesībām pieprasīt procentus par laiku pēc kreditora vienpusējās atkāpšanās no aizdevuma līguma ir izveidojusies vienveidīga tiesu prakse, proti, ka pēc kreditora vienpusējas atkāpšanās no līguma kreditoram ir tiesības saņemt no parādnieka tikai likumiskos nokavējuma procentus un zūd pamats pielīgto procentu un līgumsoda aprēķināšanai un piedziņai atbilstoši līguma nosacījumiem *(sk. Senāta 2013. gada 30. janvāra spriedums lietā Nr. SKC-644/2013).*

Likumisko procentu likme saskaņā ar Civillikuma 1765. pantu ir 6 % gadā.

[13.3.4] Tiesa atzīst, ka jau Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 slēgšanas laikā bija izveidojusies stabila tiesu prakse, saskaņā ar kuru pēc kreditora īstenotas vienpusējas atkāpšanās no līguma kreditoram bija tiesības saņemt procentus uz likuma pamata, nevis pēc līgumā noteiktām likmēm. Tiesa atzīst, ka, ietverot Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 noteikumu par nokavējuma procentu maksāšanu pēc vienpusējas atkāpšanās no Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2, nosakot procentu apmēru, kas vairāk kā desmit reizes pārsniedz likumā noteikto likumisko procentu likmi, tiesa atzīst, ka Atbildētājs kā patērētājs un līgumu vājākā puse tiek nostādīts neizdevīgākā stāvoklī un šāds noteikums ir pretrunā ar labticīguma prasībām un atzīstams par netaisnīgu. Tiesa atzīst, ka šāds noteikums liecina par Aizdevēja vēlmi nevis saņemt taisnīgu atlīdzību likumisko procentu veidā, ja tiek izmantotas tiesības vienpusēji atkāpties no Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2, bet par Atbildētāja sodīšanu, nerīkošanos atbilstoši godīgai darījumu praksei, kas neatbilst nokavējuma procentu mērķim.

[14] Tomēr tiesa atzīst, ka Atbildētājs ir pieļāvis nokavējumu, līdz ar ko Prasītājam ir tiesības saņemt likumiskos nokavējuma procentus (6 % gadā) no nesamaksātas aizdevuma pamatsummas saskaņā ar Civillikuma 1753. pantu, 1759. panta 1. punktu, 1765. pantu.

[14.1] Atbildētājs nav iebildis, ka nokavējums ir pieļauts, nav celti iebildumi, ka nesamaksātā aizdevuma summa no 2017. gada 27. decembra, t.i. no dienas, kad Aizdevējs vienpusēji atkāpās no līgumiem, ir nemainīga – pēc Līguma Nr. 1 5698,26 *euro* un pēc Līguma Nr. 2 3500 *euro*.

[14.2] No Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 II daļas 7.2. apakšpunkta izriet, ka vienpusējas atkāpšanās gadījumā Aizdevējam aizdevums ir jāatmaksā ne vēlāk kā galīgā norēķina dienā (datums, ar kuru Aizdevējs vienpusēji atkāpjas no līguma), kas noteikta Aizdevēja rakstiskajā paziņojumā.

Aizdevēja 2017.gada 19.decembra paziņojumos Atbildētājam ir noteikta galīgā norēķinu diena –2017. gada 27. decembris (lietas 15., 24. lapa). Saskaņā ar Civillikuma 1828. pantu Atbildētājam bija jāievēro šis viņam noteiktais saistību izpildījuma laiks.

[14.3] Tiesa atzīst, ka Atbildētājam saistības izpildījuma nokavējuma sekas un pienākums maksāt nokavējuma procentus iestājās, neveicot visas aizdevuma summas samaksu pēc Līguma Nr. 1 un Līguma Nr. 2 Aizdevēja noteiktajā termiņā – līdz 2017. gada 27. decembrim.

[14.4] Prasītājs, pamatojoties uz Civillikuma 1753, 1759., 1765. pantu ir tiesīgs par periodu no 2017.gada 27.decembra līdz 2020. gada 1. aprīlim saņemt likumiskos procentus.

[14.5] Tiesa atzīst, ka no Atbildētāja piedzenami likumiskie nokavējuma procenti par periodu no 2017. gada 27. decembra līdz 2020. gada 1. aprīlim par Līguma Nr. 1 aizdevuma summas nesamaksāšanu līdz 2017. gada 27. decembrim 773,71 *euro* par Līguma Nr. 2 aizdevuma summas nesamaksāšanu līdz 2017. gada 27. decembrim 475,23 *euro.*

Prasība daļā par līgumisko nokavējuma procentu piedziņu par periodu no 2017. gada 27. decembra līdz 2020. gada 1. aprīlim par Līguma Nr. 1 aizdevuma summas samaksas nokavējumu 4445 *euro* un par Līguma Nr. 2 aizdevuma summas samaksas nokavējumu 2825,50 *euro* noraidāma kā nepamatota.

[15] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195. pantu un Civillikuma 1759. panta 1. punktu, Civillikuma 1765. pantu, tiesa nosaka Prasītājam tiesības saņemt no Atbildētāja 6 % gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

[16] No Atbildētāja Prasītāja labā piedzenami Prasītāja samaksātie tiesas izdevumi, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram (60,64 %) – valsts nodeva 535,72 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 3,26 *euro.*

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41., 56., 74., 93., 97., 189., 192., 193., 195., 199., 204.[1] pantu, Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/ par labu /Nosaukums A/ OU pēc 2016. gada 30. novembra patēriņa kredīta līguma Nr. /numurs/ aizdevuma pamatsummu 5698,26 *euro*, nolīgtos procentus par aizdevuma lietošanu no 2016. gada 30. novembra līdz 2017. gada 27. decembrim 479,55 *euro*, līgumsodu no 2016. gada 30. novembra līdz 2017. gada 27. decembrim 51,20 *euro*, likumiskos procentus no 2017. gada 27. decembra līdz 2020. gada 1. aprīlim 773,71 *euro,* pēc 2017. gada 11. jūlija patēriņa kredīta līguma Nr./numurs/ aizdevuma pamatsummu 3500 *euro*, nolīgtos procentus par aizdevuma lietošanu no 2017. gada 11. jūlija līdz 27. decembrim 199,27 euro, līgumsodu no 2017. gada 11. jūlija līdz 27. decembrim 23,78 *euro*, likumiskos procentus no 2017. gada 27. decembra līdz 2020. gada 1. aprīlim 475,23 *euro*, tiesas izdevumus 538,98 *euro,* kopā 11 739,98 *euro* (vienpadsmit tūkstoši septiņi simti trīsdesmit deviņi *euro* 98 centi).

Samaksa veicama: konts Nr./konta numurs/, AS „Swedbank", ārvalsts komersanta /Nosaukums A/ OU filiāle Latvijā.

Noteikt /pers. A/ termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Atzīt /Nosaukums A/ OU tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/ 6 % gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas.

Noraidīt prasību daļā par nokavējuma procentu 4445 *euro* piedziņu pēc līguma Nr./numurs/ par periodu no 2017. gada 27. decembra līdz 2020. gada 1. aprīlim.

Noraidīt prasību daļā par nokavējuma procentu 2825,50 *euro* piedziņu pēc līguma Nr. /numurs/ par periodu no 2017. gada 27. decembra līdz 2020. gada 1. aprīlim.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese I. Tikuma